

Gå til forside: Klik [HER](#)

Frøformering

Når man skal lave nye planter, er frøformering den mest almindelige formeringsform. Der findes også andre formeringsformer, f.eks. stiklingeformering og aflægning; men frøformering er den mest almindelige. Som regel køber haveejeren sine frø i frøposer hos en forhandler; men ofte vil man selv være i stand til at fremstille sine egne frø.

Hvorfor frøformere?

1. Det er den billigste måde at få mange planter på. Især hvis man har en stor have og ønsker sig frodighed med mange planter.
2. Man undgår at få trukket sygdomme og skadedyr med sig, når man sår sine egne planter.
3. Det er en rar fornemmelse at kunne hente et par planter i sin egen lille "planteskole" til erstatning for planter, som er forsvundet og har efterladt huller i haven.
4. Jo mere kræsen man bliver i sit plantevalg, desto sværere bliver det at finde planterne i planteskolerne. Eneste mulighed er ofte såning.
5. Det er ikke tilladt for "menigmand" at importere planter mod rødder og jord fra lande uden for EU. Men det er tilladt at importere frø.
6. Gennemgang af frølistor og kataloger, bestilling af frø og såning kan gøre den mørke tid udholdelig.
7. Det er rart at have nogle planter til at glæde andre havevenner med.

Opbevaring af frø

Frø bør opbevares tørt og køligt. Men tørt og lunt er bedre end fugtigt og køligt. Har man for mange frø et år, kan de gemmes til de efterfølgende år. Det er rigtigt godt at opbevare frøene i papirsposer, så de får luft, og evt. fugt kan fordampe fra frøene. Nogle anbefaler at opbevare frøene i lufttætte plastdåser eller glas, og mange frø køber man jo i lufttætte plastposer eller poser af metalfolie. Forudsætningerne for at opbevare frøene i en lukket beholder er dog, at frøene er helt tørre, da de ellers vil mugne og herved vil miste spireevnen. Da kold luft indeholder mindre vand end varm luft, bør dåsen lukkes i en kold tør luft. Dåsen placeres efterfølgende på et koldt sted og gerne i køleskabet, hvorved opbevaringstiden øges væsentligt. Da dåsen er lufttæt, er eventuelle fugtige omgivelser her uden betydning.

Der er stor forskel på frøenes holdbarhed. Tabellen viser frøenes holdbarhed. En mere omfattende tabel findes på dette link:

<http://gourmethaven.dk/artikel/vis.php?id=60>

Langt de fleste frø sås udendørs i jorden om foråret, når jorden har en tilpas fugtighed og temperatur. Som regel har man stor succes med at få de små kimplanter op af jorden. Undertiden lykkes det ikke, og der kan være mange årsager til et dårligt resultat. Nedenstående er vist de mest bassale forhold, som skal være i orden. Men der kan også være forhold, som forhindrer, at frøene bliver til små planter. Er der eksempelvis for stort kvælstofindhold eller for meget kali i jorden, trives planterne ikke ordentligt, ja de kan evt. dø.

For at frøet kan spire, skal der tages hensyn til følgende:

1. Vand. Jorden skal holdes let fugtig, så det lige holder sammen, hvis det presses let. Hvis frøene får for meget vand kan de rådne. Tørrer mediet ud under spiringen er det slut.
2. Ilt. Et plaskvådt medie indeholder ingen ilt, dræn er derfor vigtig.
3. Lys. Nogle frø kræver mørke for at spire, mens andre kræver lys.
4. Varme. Mange frø spirer ved 18-22 °C; men nogle kræver lavere og andre højere temperatur for at kunne spire.

Navn	Holdbarhed [År]
Agurk	8-10
Aubergine	6
Gulerod	3-4
Salat	4-5
Jordnød	2-3
Knoldselleri	5-6
Persille	2-3
Melon	6-8
Peberfrugt	5-8
Rodpersille	2-3
Squash	4-6
Tomat	4-8
Ært	3-5

Stratificering

Mange af vores urter, grøntsager og blomster overvintrer ved hjælp af frø. Dem sår vi blot uden nævneværdige problemer, når det bliver forår. Men det er ikke kun urter, grøntsager og blomster, som man kan så – stauder, buske og træer kan man også så, endda med et godt resultat, hvis man blot ved, hvordan man skal bære sig ad. For man skal have kendskab til, hvorfor netop denne eller hin plante har overlevet i måske millioner af år i naturen. Lever eksempelvis et træ normalt i et tempereret klima med frost om vinteren, vil de frø, som træet smider om efteråret, ofte dø, hvis de når at spire, inden frosten kommer. Hvis der derimod i frøene er indbygget mekanisme, som først tillader frøet at spire efter det har ligget i en lav temperatur i en given periode, vil disse frø overleve vinteren og bære denne egenskab videre til de efterfølgende generationer af træer. Vil man derfor frøformere et træ med disse egenskaber, er det nødvendigt at køle frøet ned i en given periode, inden man kan forvente, at det vil spire. At bryde denne frøhvile kaldes for en stratificering. Mange stauder, alpine planter samt buske og træer kræver lave temperaturer, før at de kan bryde frøhvilen. Man siger, at disse planter kræver en kold stratificering. Her beskrives nogle metoder, som kan benyttes til disse planter.

Udendørs kold stratificering

1. Frøene bør holdes tørt og køligt indtil stratificeringen.
2. Læg frøene i vand i ca. 24 timer (det gælder for de fleste frø)
3. Fyld en egnet plastkasse med en let fugtig prikke- og såjord, og pres det let, så jorden er fugtig – men ikke våd.
4. Så frøene, og dæk med et tyndt lag groft sand eller Vermiculite.
5. Stil kassen ud i skyggen på nordsiden af huset eller et tilsvarende sted. Formålet er blot at efterligne naturen.
6. Dæk kassen med lysgennemtrængeligt plast, plastfolie eller glas. Vær opmærksom på, at jorden skal holdes fugtig og at frosten ikke bliver for hård.
7. Så snart temperaturen er rigtig, dukker spirer op af jorden, og når planterne har kimblade, er det bare med at komme i gang med at prikle.

Vær opmærksom på, at nogle frø kræver to kuldeperioder for at spire (f.eks. treblad). Andre frø (f.eks. fra pæoner) danner kun rodsystem det første år og viser sig først over jorden det andet år. Husk derfor, at kommer de ikke op det første år, så lad dem blot få et år mere.

Indendørs kold stratificering

1. Frøene bør holdes tørt og køligt indtil stratificeringen.
2. Læg frøene i lunkent vand i ca. 24 timer (det gælder for de fleste frø).
3. Hæld en smule så- og prikkejord i en plastpose. Det bør fylde 3 – 10 gange så meget, som frøene fylder. Nogle foretrækker først at koge jorden, så man er sikker på at undgå svampesporer. Andre foretrækker Vermiculite.
4. Når jorden i posen er kold, holdes posen med åbningen nedad, og pres det overskydende vand ud, idet jorden skal være fugtig – ikke våd.
5. Lad vandet løbe fra frøene og læg dem i en plastpose
6. Skriv på posen, hvad den indeholder, og hvornår stratificeringen er påbegyndt.
7. Ryst posen, så frøene og det fugtighedsbevarende medium blandes godt.
8. Læg poserne et sted, hvor temperaturen ligger mellem 3 og 6 °C. Det kan være i et køleskab eller i en uopvarmet garage; men de må ikke få frost.
9. Hold øje med, at jorden hverken bliver tør eller våd.
10. Vend posen jævnlige, da fugten trækker lidt nedad.
11. Efter normalt 2- 3 måneder, eller når ca. 20 % af frøene er begyndt at spire, er stratificeringen overstået.

Gå ud fra, at et spiret frø ikke kan overleve en tørkeperiode eller en frostperiode (Der er kun ét skud i bøssen).

Nogle frø kræver en varm stratificering inden kold stratificeringen. Herved blødgøres frøkaplsen og frø-kimen modnes, så den kan spire. Varm stratificeringen består i at varme jorden med frøet op til mellem 20 og 30 °C i en periode, der er afhængig af sorten.

Scarificering

Nogle frø har en så tyk frøskal, at vandet i en meget lang periode er forhindret i at trænge ind til selve frøet. Det kan være en fordel i naturen; men det har vi ikke tid til at vente på, så derfor kan vi hjælpe frøet lidt på vej ved at ridse (scarificere) så kraftigt ned i frøskallen, at den bliver gennembrudt. Scarificeringen kan passende foretages med f.eks. en fil, et stykke sandpapir, en neglesaks, en skævbider eller en kniv. Blot skal man være opmærksom på ikke at ødelægge selve frøet. Under operationen kan det være lidt bøvlet at sidde med et frø, der let smutter ud mellem fingrene på én. Væsentligt nemmere er det at holde frøet med en polygribtamg. Med lidt tålmodighed og øvelse plejer det at gå.

Eksempel på et frø (Canna Indica), der er scarificeret mekanisk.

Scarificering med varmt vand.

Hvis frøene er vanskelige at scarificere mekanisk, kan man forsøge at scarificere dem med varmt vand:

1. Læg frøene i 70 – 85 grader varmt vand. Lad dem afkøle over en periode på 12 til 24 timer.
2. Når frøene er tilstrækkeligt scarificerede, vil de - afhængig af typen - enten synke eller svulme op.
3. De frø, der stadig svømmer ovenpå, er endnu ikke scarificerede. Fjern dem og giv dem en ny omgang næsten kogende vand.
4. Normalt vil det ikke kunne svare sig at benytte de frø, som ikke kan scarificeres, idet en stor del af dem enten er golde, eller de vil måske tage flere år om at spire.
5. Da nogle frø er giftige, bør man ikke anvende noget, som man senere vil spise eller drikke af.

Lysafhængighed

Der er mange – især små - frø som er lyskrævende. De sås på jordoverfladen, hvorefter de med en let hånd trykkes ned, så de kan få jordkontakt. Jorden holdes let fugtig med en forstøver, indtil de spirer. Under spiringen bør der etableres skygge, så solen ikke tørre jorden.

Nogle få – især store – frø er mørkekrævende og vil ikke spire, hvis de ser kraftig lys. Det drejer sig især om store frø fra buske og træer.

Såning udendørs

Vent med at så udendørs, indtil jorden er bekvem at arbejde med, ligesom jorden skal have den rette temperatur. I hvert fald er der ingen grund til at så, før jordens temperatur er oppe på mindst 8 °C. Se evt. figurerne på næste side, idet nogle afgrøder kræver endnu højere jordtemperatur, inde de sås. Det er i øvrigt en uskik at gå på selve jorden. Er jorden våd klasker den nemt sammen, når man går på den, og sådan en jord er efterfølgende ikke til at have med at gøre i lang tid. Der skrevet rigtig mange gode artikler om såning udendørs, og der kan henvises til følgende:

Links

http://www.havenyt.dk/artikler/dyrkningsmetoder/froe_og_saaning/253.html

<http://www.bayergarden.dk/Din-have/Den-Bluelige-Have/Saa-froe-udendoers.aspx>

<http://www.urtehave.dk/saaningfro.html>

<http://www.mariannes-have.dk/6807271>

<http://www.urtegartneriet.dk/FroeSaan.html>

<http://www.seedsandmore.net/informationandtips.html>

<http://www.gardenersworld.com/how-to/projects/propagating/how-to-sow-seeds-outdoors/314.html>

Plante	Bedste spire-temp. [°C]	Kan tåle [°C]	Spiretid [døgn]	Høstperiode
Spinat	14-25	04 - 30	06 – 12	maj-juni + sept.-nov.
Ærter	15-24	05 - 30	07 – 14	juni - september
Radis	16-26	05 - 35	04 – 09	april-maj + sept-nov.
Gulerod	16-26	06 - 35	08 – 17	juni - november
Rødbede	20-30	06 - 37	07 – 14	maj - november
Majs	20-32	12 - 40	06 – 10	blivestedet
Bønner	22-30	12 - 37	06 – 10	juli – september

Eksempel på planter, som er bedst egnede til såning på blivestedet.

Plante	Bedste spire-temp. [°C]	Kan tåle [°C]	Spiretid [døgn]	Høstperiode
Løg	12-22	04 - 35	10 – 22	maj - august
Salat	14-18	04 - 22	04 – 09	april - november
Persille	14-24	05 - 32	15 – 28	maj - november
Persillerod	14-24	08 - 32	15 – 28	august - november
Selleri	18-23	08 - 30	14 – 24	juli - november
Porrer	18-26	05 - 35	09 – 18	juli - december
Kål	20-28	06 - 37	04 – 10	juni - november

Eksempel på planter, som er egnede til såvel forkultur som til såning på blivestedet.

Plante	Bedste spire-temp. [°C]	Kan tåle [°C]	Spiretid [døgn]	Høstperiode
Tomat	22-27	14 - 35	04 – 10	juli - oktober
Peber	22-30	15 - 40	07 – 16	august - oktober
Auberginer	22-30	16 - 38	06 – 12	august - september
Agurk	22-32	12 - 40	05 – 08	juni – september
Melon	22-33	17 - 40	05 – 12	august - september
Squash	22-35	12 - 40	05 – 10	juli - september

Eksempel på planter, som er bedst egnede til forkultur

Forkultur

En forkultur er en dyrkning af unge planter til senere udplantning. Forkulturen foregår normalt sidst på vinteren eller først på foråret, mens der endnu er for koldt til at så eller plante på blivestedet. Herved opnås en række fordele

1. Haveejerens vintertid uden havearbejde bliver kortere og dermed mere udholdelig.
2. Planterne kommer tidligere i gang, så man får en længere vækstsæson
3. Er man indstillet på at bruge plantelys og evt. lidt tilskudsvarme, får man en væsentlig længere vækstsæson.
4. Man kan undgå at spilde frø (et peberfrø kan nemt koste 6 – 8 kroner)
5. Under udplantningen kan man placere planterne i den ønskede afstand.
6. De udplantede planter er så store, at de ikke skal kæmpe mod ukrudtet.

Af hensyn til planternes vækst, til temperaturen og til det stadigt stærkere dagslys i det tidlige forår er det hensigtsmæssigt at dele forkulturen op i tre perioder.

1. Periode:

Frøene sås og vokser op i beholdere, der kan indeholde nogle få kubikcentimeter jord. Denne jord bør være så- og priklejord, som er bedst egnet til såning på grund af dens struktur og fordi, den kun indeholder en ringe mængde gødning. Jorden skal være fugtig, men ikke våd.

Afhængig af frøenes pris, lægges der et eller nogle få frø i hvert rum. Vær opmærksom på, at spiretiden kan være forskellig for de forskellige frø, og at frøene derfor skal sås på forskellige tidspunkter, hvis de skal dukke op af jorden på stort set samme tidspunkt. Med mindre at frøene er lyskrævende, dækkes de af et tyndt lag så- og plantejord, sand eller Vermiculite. Læs evt. mere om Vermiculite ved at klikke på dette link:

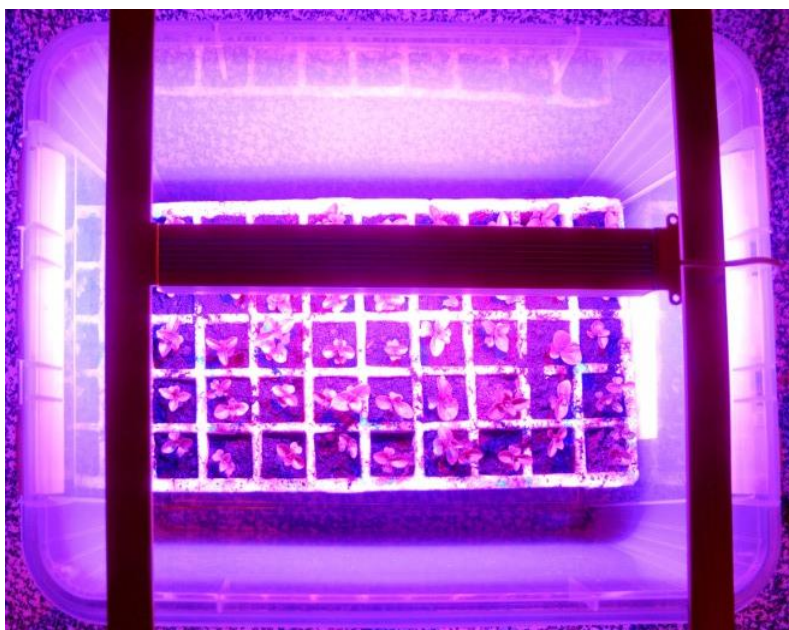
<http://fertilefibre.com/blog/growing-media/fertilefibre-compost/ingredients/vemiculite/>

Jorden skal blive ved at være fugtig. Det kan gøres ved at lægge noget plastfolie over Minikappen, idet der skabes en smule afstand med nogle klodser mellem foliet og minikappen. En anden mulighed er at sætte Minikappen ned i en gennemsigtig plastikasse med låg. Der vil dog altid være en smule fordampning, som man bør kompensere for ved at benytte en vandforstøver. Men det må kraftigt frarådes at benytte den medfølgende dug, som er beregnet til trække vand op fra kassens bund til planterne. Årsagen er, at systemet er så effektivt, at jorden bliver alt for våd.

Minikappen placeres et sted, hvor der er lyst, og hvor der er en passende spiretemperatur. Om nødvendigt kan der placeres en varmemåtte under Minikappen eller den kasse, som Minikappen befinder sig i. Hvis planterne ikke får tilstrækkelig lys, bliver de blege og ranglede, knækker let og virke usunde. I dette tilfælde skal de tilføres plantelys. Kunsten er at sørge for at varme/vand/lys passer sammen

Minikap fra Pindstrup er særdeles velegnet til såning. De enkelte beholdere er passende store og afstanden mellem dem er passende til, at de små planter kan udviklet sig så meget, at de kan tåle en omplantning.

Plastkasse med Minikap. Over plastkassen hænger et LED-armaturer, som giver planterne tilstrækkeligt lys. I dette tilfælde er de aktuelle planter Lagerstroemia Indica, som skal sås tidligt, fordi skal nå at afhærde inden vinteren.

2. Periode.

Når de små planter er nogle få cm høje,

- ✓ har de brugt det meste af så- priklej jordens næring,
  - ✓ deres rødder fylder nu det meste af de små rum, de står i, og
  - ✓ deres blade er så store, at de begynder at skygge for hinanden.
- er det på tide at plante dem om, så
- ✓ de får mere næring at leve af,
  - ✓ deres rødder får mere plads, og
  - ✓ deres blade får mere plads, når de udvikler sig yderligere.

Overskårne mælkekartoner er velegnede beholdere/potter, fordi

1. Mælkekartoner koster ikke noget.
2. Når du bruger en mælkekarton til formålet, sparer du råvarer og energi til fremstilling af en urtepotte.
3. Mælkekartonen er kvadratisk med lige sider og fylder derfor ikke så meget som en urtepotte. Det betyder meget, når flere planter skal pakkes sammen i en større kasse.
4. Du kan selv skære mælkekartonen i den rigtige højde. Det kan have stor betydning, fordi planterne under formeringen ofte har forskelligt krav til jordens dybde.
5. Ved udplantningen skærer man ganske enkelt mælkekartonen op og beskadiger herved ikke rødderne. Det kan man ikke gøre med en urtepotte af plast.

En mælkekarton er noget af det bedste, der kan bruges under planternes forkultur. Bemærk, at der er skåret hul i bunden, så overskydende vand kan løbe ud

Så- og priklejorden har ikke tilstrækkeligt næringsindhold til, at planterne kan leve af det nu, hvor de skal plantes om i mælkekartonerne. Til formålet laves nu en blanding, der består af 1/3-del kompost og 2/3-dele beriget spagnum fra en plantesæk. Desuden hældes en smule sand i. Materialet blandes godt, hældes i mælkekartonerne og trykkes let sammen. En efter en trykkes de små planter incl. deres så- og priklejord nu ud af minikappen og sættes over i mælkekartonerne, som efterfyldes med jord. Der vandes let, og kartonerne anbringes i en plastkasse, som vist på figuren. Kassen anbringes så lyst som muligt, og temperaturen kan passende være 3 – 4 grader under spiretemperaturen. (Glem ikke, at kunsten består i at varme/vand/lys skal passe sammen; men hellere for meget end for lidt lys). Tomat-, peber-, agurke- og aubergineplanter er alle langdagsplanter, og derfor er det hensigtsmæssigt at belyse planterne, så den samlede belysningstid kommer op på omkring 20 timer i døgnet. (Benyttes 2 stk 18 watt armaturer til formålet, vil el-omkostningerne være 7 øre pr time, og er de tændt 10 timer i døgnet, er el-prisen ca. 70 øre pr døgn). På varme solrige dage kan planterne flyttes ud i drivhuset om dagen og tages ind om natten. Når de passes godt med vand, varme og lys, bliver de hurtigt så store, at der skal bruges nok en plastkasse, så bladene undgår at skygge for hinanden.

Her er en plastkasse fyldt med mælkekartoner. Herved bliver hele plastkassens bund fyldt med jord. Det ville den ikke have været med runde koniske urtepotter.

Nu er planterne blevet så store, at de ikke læn- ger kan stå i plastkasserne inden døre.

3. Periode

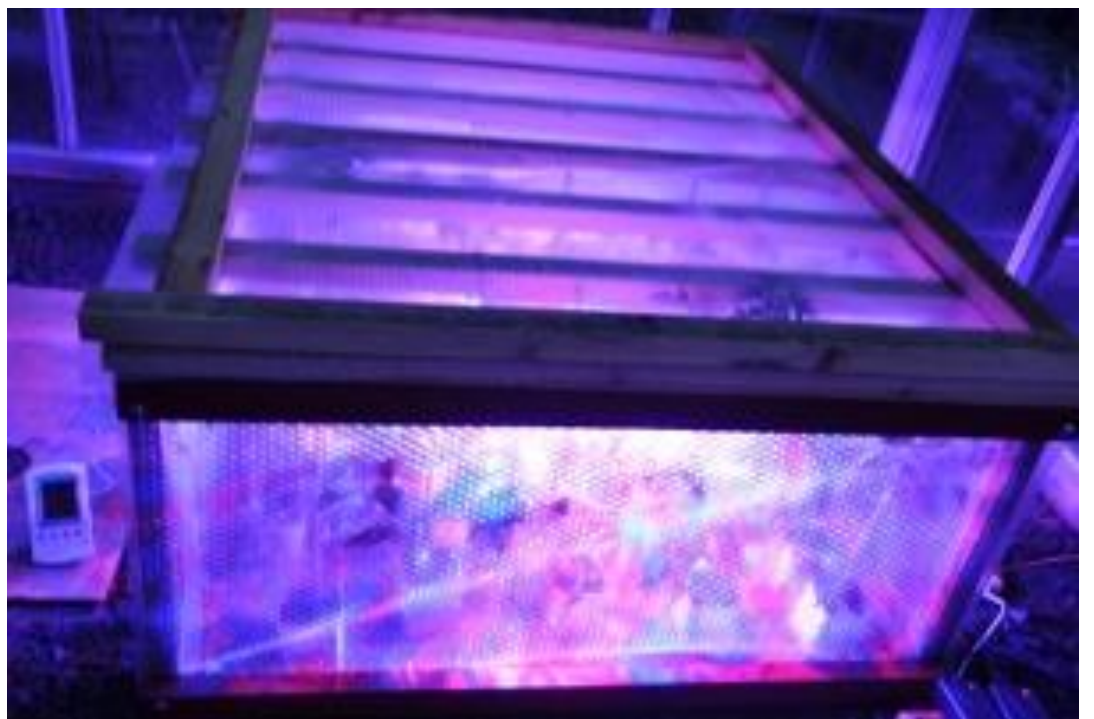
Efterhånden har planterne fået den salgsstørrelse, som man normalt finder i planteskoler og plantecentre. Er vejret og varmen til det og ligeledes vejrudsigterne, er der intet til hinder for, at planterne nu kan sættes ud på blivestedet i drivhuset. Men da forkulturen ofte foregår så tidligt, at der formentlig endnu ikke er den fornødne varme i drivhuset, skal planterne atter plantes om, denne gang til en noget større potte. Jorden i disse potter består af lige dele kompost og beriget spagnum fra plantesække samt en smule sand. Potterne anbringes nu i et minidrivhus, som er anbragt inde i det "store" drivhus.

Minidrivhuset er beklædt med bobleplast (store bobler) i både sider og top. Bunden består af 5 cm flamingo, hvorpå der er anbragt en varmemåtte. Ud over at bære bobleplasten bærer lægterne i toppen også armaturer med LED-lys, som tændes omkring midnat hver nat i ca. 8 timer. Det er den tid, hvor det er koldest, og lyset er derfor med til at forøge temperaturen i minidrivhuset.

Da der meget nemt dannes dug i minidrivhuset, mens det er lukket, er det vigtigt i de lyse timer at fjerne bobleplasten i toppen, og hvis det er tilstrækkelig varmt at flytte planterne ud i selve drivhuset. Det er især vigtigt i slutningen, hvor planterne har fået en meget stor bladmasse.

Minidrivhuset med tændt LED-lys. Når minidrivhusets temperatur holdes ca. 7 grader over temperaturen i drivhuset og med et kraftigt rødt/blåt lys, vil de 8 timer koste ca. 1 krone.

http://www.havenyt.dk/artikler/dyrkningsmetoder/froe_og_saaning/961.html

http://www.havenyt.dk/artikler/dyrkningsmetoder/froe_og_saaning/612.html

<http://www.havenyt.dk/artikler/koekkenhaven/drivhuset/1266.html>

Udplantningen.

Efterhånden kan planterne være blevet så høje, at de ikke længere kan stå i minidrivhuset. Forkulturen er afsluttet, og det er nødvendigt at plante ud. De aktuelle planter er tomat, skoleagurk, peber og auberginer, som ikke er tilfredse med en nattemperatur i drivhuset på ca. 5 grader. Derfor besluttet i de koldeste nætter sidst på natten at tænde for den elektriske varmeovn, som koster ca. 4 kr i timen, og som vil hæve temperaturen nogle få grader – men dog tilstrækkelig til, at planterne ikke bliver ødelagt.

For at få særligt tidlige tomater og skoleagurker, anbringes en agurkeplante og en tomatplante i en plantesæk oven på en kapillarkasse. Mellem plantesækken og kapillarkassen er der i forvejen anbragt et par varmemåtter, som skal holde jordtemperaturen oppe. Oven over planterne anbringes et lille gennemsigtigt plasttelt, så "spildvarmen" fra den opvarmede plantesæk kommer luften under teltet til gode. Læs mere om metoden ved at klikke [HER](#). I 2014 var resultatet, at den første skoleagurk kunne spises ca. midt i maj, og den første tomat midt i juni, hvilket var ca. 1½ måned tidligere end normalt. Planterne i drivhuset kom 3 – 4 uger tidligere end normalt, og de smagte væsentligt bedre, fordi de havde fået masser af sol og varme i juli. Smagsmæssigt ville denne sol og varme være spildt, hvis frugterne først var kommet som normalt i august.

Afslutning

Frøformering er en billig og effektiv måde at skaffe sig mange planter på. Forkultur er en meget effektiv metode, når man af forskellige årsager ønsker at forlænge sæsonen. Frøformering anvendt i en forkultur kan bruges på rigtig mange planter, den er nem at gå til, og den kan spare os for mange udgifter.

Eksempel på formeringskasser med mælkekartoner, der benyttes som urtepotter. Kasserne er nemme at sætte ud om formiddagen og tage ind om aftenen. De kan stables og fylder ikke meget.

Plantekassen passer fint til mælkekartonerne; men kassen har den ulempe, at den knækker værre end glas, hvis den gennem længere tid modtager solens ultraviolet stråler. Den bør derfor ikke stå udendørs i solen.

